

త్యమునారి ఆదాయము 376 లక్షలు తగ్గిన
సభ్యులు గమనింపవలయును.

కంపెనీ, బెజవాడ.

డాక్టర్ చిలుకూరి నారాయణరావుగారి ఉపన్యాసము

చెప్పవచ్చేదేమిటంటే శ్రీనివాసరావుగారు 'సుమనోరమ' వారి నిర్బంధముచేత పౌరాణిక వాఙ్మయచతురముగ ముగిసిపోయినాడు. అయితేయిప్పుడు

[illegible]

రంగాన్ని చూడవలెను. రంగానాసి, వెంకానాసి, కమలానాసులు, రావుగారికి మహాలింగవలె ఉన్నాడుగని, సోమవార్తాను మునిపాత్రులలో విడిచి, మాయానీత, మాయారాయలకు కల్పించడములో కవి ప్రభును చూపినాడు. లంకానామసమూహా రాగానీ ఉన్నది. జనరంజకముగా ఉంటుంది. శ్రీరామనామధారి రచించిన రామనాటకములలో 'భక్త, లక్ష్మి' అత్యద్భుతకల్పన చను తప్పదు. పట్టభిరామాయణములలోని కథ గాంధీవరకు ఇందులో చేరినా. దానికిపూర్వ రావుగారు వెలుగు పెట్టినారు. వీరి ప్రాశస్త్యమును సరిపించి యీనాటకము తాము రచించితిమని ఒకపద్యం చొరగవులు చెప్పినాడని ఉచ్చి నానర కవి తొలుతనే నీవేనన్నది. భగవంతుని తన ఉత్తర రామచరితములో 'చిత్రలేఖన' రంగమున, 'అంతర్బాలక'మును గల్పించి దానిని కథజాతరసప్రధానముగా చేసినాడు. మనవి సీతావిప్రవాసమునకు శూర్యశాఖామంధరమృదురకముకారాణమునల్పించి నవరంభిరతిపూరితముగా నాకీనాటకములో కనబడిన శాసనము చెందె. (1) చాకలిపాండవల సీతారాములు మాట్లాడినట్లుగానే గాంధీకృష్ణుల మాట్లాడినట్లునకు, శ్రీరామమున, సీతాకృష్ణములలో కొంతవరకు నీచపాత్రలకు వ్యావహారిక భావ సుపయోగించిన వారినాటకములో ఆమరావ్యధనేతల్పించినవారై తలెత్తును. (2) ప్రభువారము శంపవంశమున శంపదేవముగారిని, మలలగాని బ్రాహ్మక 'నీతి'ల్లను డోమమండలు, ముత్తైరువులు లాల్చి జోలపాటలు పొడుచు, ముడిపడుచురాలు మంత్రిమలలో నన్నదేవాచమము నెన్నలు, పాల్వనోచేదమునొచ్చెన్ అత్యధిండుచు, వృద్ధులను ముత్తైరువులను తలపరిచి పేరిచుట ఆని నాటకమున నోటేనువలె ప్రాస విడిచి పెట్టవలెను. అనవధమైన మరి యేరంగమునైనా విడిచిపెట్టి ఆయనా, శరంగంకెడి మంపూర్ణముగాదాసి ఉంటే బాగుండెడిది. రంగము ప్రారంభము పాత్రధారులకు విడిచి ఉండవలెను.

ఇంతటికీ 'రామాయణ నాటకమాలిక' ముగిసినది. నాడువలె రెండు రోజునా ముగిసే సాధారణము నుండి తీసుకొని నాటకములను రచించవచ్చునని శ్రీరామనాథరావుగారి మనసు ముదిరినదిగాని భారత

దీని తరువాతి వ్రాయబడిన ప్రతాపాస్థుర్యములలో కూడా కథ దీనివ్రాసిన ఉన్నది. కాని, ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన కథ కాకపోవుట చేత నది వ్యవహారముగానైన కథ కాకపోయినను తిరిగి స్మరింపు; తిరిగి నిర్వృంధము. సమమకరము వారు శ్రీనివాసరావుగారిని ఇచ్చింపడము మానలేను. వారి మార్గమునకు కవి రావలెనగాని, తాము వారి మార్గము ననుసరింపకు. ఇందుననేను రావుగారిని కృష్ణసూర్యారావులగారిని పూర్వకపులవల్లములు లేకు నాచకములలో ఉపయోగించి చేత నీ చిత్రము ను నుగరించినవాడము. కవి నాటకమున రచించు నుండే పూర్వా నాటక ముడవేనానా మని దిన నిర్వేషమునూ చేయడము. తన కంపెనీగారి రచనపు నిలబెట్టరనేక. కవినిగ ఉత్సరింప. ఇంతపు నిలబెట్ట నెనుకందునకాని నదివిడివిడములు బయలుపడవడి ప్రవృత్తనననగానిను. ఈ నాటకములలోని వేష మేమిని లేదు. భాగవతములోనికథను కవిగారు పుట్టుదునుట్టగా చేప్పిచేసినారు. పద్యాలను, ఉపన్యాసము, పరికరములను ఉపసేసి ఉన్నది కవి. కాని, పాతకమునకునుకొనినవలయుచే

A. V. R. A. ఆడిటర్ చట్టం

[illegible]

— 14 —

“హస్యమయర ప్రతిభులవర్తయ కారిత ఆశ
కు అవకాశమిచ్చును. కాని దక్షిణాఫ్రికా పార్ల
మెంటులో ప్రవేశక్షేపణమయన, ఆసియాఖండ
బాదులకు ప్రతిభుల మెరటి కావనమలనూలమన

లోని భూమిలను నివసించుచును. ఆ భాషను
 మునుప నేష్యుమనెడి పదమునుగూడ గ్రీకు
 దివంగలను, భాషేతీయులు తన శక్తిగ్రాహక ప్రతి-
 కాపమునను బూనిన అది భాషేతీయుల భాష.
 గానలను. రాజ్యాధ్యక్షులరంగరక్షకులే గాక,
 సామాన్యులెది, మానవ్యమునగానే జాతంగిరి.
 యొక్కట్లు, విషమములకల్గి గానింపి తోరు
 చున్నది. హక్కు విముచిగాదు అతి దైర్ఘ్యసాహస-
 ములతో ఈ భాషనమును చేయునీక్షకు ప్రతిఘ-
 ణించు చూస్తాడు. కాని భ్రాతృమున నైన యీ
 సాధనము జరుగుచును గాక!

Figure 1

